

**Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji
z wizytacji w Areszcie Śledczym w Mysłowicach
(wyciąg)**

1. Wstęp.

Na podstawie Artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. 2007 Nr 30, poz. 192) oraz działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniach 14 – 15 kwietnia 2011 r. do Aresztu Śledczego w Mysłowicach (zwanego dalej aresztem lub jednostką) udali się pracownicy Biura Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach: dr Aleksandra Wentkowska – Pełnomocnik Terenowy RPO w Katowicach oraz Michał Kleszcz (prawnicy).

Wizytujący sprawdzili na miejscu sposób traktowania osadzonych, dokonując oceny pod względem ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

W ramach wizytacji:

1. przeprowadzono rozmowy na temat funkcjonowania jednostki z dyrektorem Aresztu, ppłk Ryszardem Samojukiem;
2. dokonano oglądu terenu placówki, w tym: cel mieszkalnych, łaźni, gabinetów: lekarskiego i stomatologicznego, izby chorych, sali widzeń, kuchni, magazynów, świetlicy, siłowni, biblioteki, pól spacerowych;
3. przeprowadzono na osobności rozmowy z osadzonymi.

Wizytujący poinformowali dyrektora o ustaleniach dokonanych w ramach

powyższych czynności, a także wysłuchali jego uwag i wyjaśnień.

Ponadto, po zakończeniu wizytacji, przeanalizowano:

- porządek wewnętrzny jednostki;
- programy resocjalizacyjno – edukacyjne oraz programy resocjalizacyjno – korekcyjne realizowane na terenie jednostki;
- protokół kontroli przeprowadzonej w dniu 26 listopada 2010 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach;
- zestawienie szkoleń kursowych, zrealizowanych w Areszcie Śledczym w Mysłowicach w roku 2010;
- „Sprawozdanie z zatrudnienia za rok 2010”.

2. Charakterystyka jednostki.

Areszt Śledczy w Mysłowicach przeznaczony jest dla tymczasowo aresztowanych i skazanych (wszystkie podgrupy klasyfikacyjne) mężczyzn.

Jednostka, która mieści się w centrum miasta i sąsiaduje bezpośrednio z budynkiem Sądu Rejonowego, składa się z 4 budynków mieszkalnych. Budynek główny wzniesiono ok. 1890 r., budynek administracyjny ok. 1924 r., wartownię i budynek kwatermistrzowski ok. 1965 r.

Pojemność jednostki wynosi 413 miejsc, w czasie wizytacji na jej terenie przebywało 380 osadzonych. W oddziałach mieszkalnych osadzeni rozmieszczeni są w 129 celach. Przeważają cele dwuosobowe (79), następnie sześćoosobowe (19), trzyosobowe (11), czteroosobowe (7), pięcioosobowe (7), ośmioosobowe (5) oraz siedmioosobowe (1). W dniu rozpoczęcia wizytacji, tj. 14 kwietnia 2011 r., ewidencyjna liczba osadzonych wynosiła 389, w tym: 326 skazanych, 61 tymczasowo aresztowanych i 2 ukaranych.

Personel Zakładu liczy 25 funkcjonariuszy, poza tym zatrudnionych jest 5 pracowników cywilnych.

3. Warunki bytowe.

Budynek mieszkalny jest budynkiem wybudowanym w stylu neogotyckim, kształtem przypominającym literę „I”. W jego skład wchodzi 4 kondygnacje

mieszkalne, przedzielone galeryjką, po której obu stronach znajdują się cele.

Według informacji udzielonych przez dyrektora, na terenie jednostki prowadzone są systematyczne prace remontowe. W 90 % wyremontowano cele mieszkalne oraz wykonano termomodernizację dachu, zwiększono powierzchnię cel poprzez połączenie już istniejących. Na uwagę zasługuje fakt wykorzystywania w pracach remontowych materiałów budowlanych pochodzących przykładowo z rozbiórki ścian.

Stan techniczny większości cel mieszkalnych nie wzbudził uwag wizytujących. Cele wyremontowane sprawiają bardzo dobre wrażenie, jednakże w niektórych z nich, na świeżo pomalowanych ścianach, już pojawiają się oznaki zawilgocenia. W niektórych celach stwierdzono odrapane ściany. Cele są skanalizowane, jednakże więźniowie nie mają dostępu do ciepłej wody. Zainstalowane gniazda elektryczne umożliwiają skazanym korzystanie w celach z odbiorników telewizyjnych oraz grzałek i czajników. Stan łóżek, stołów i taboretów należy ocenić jako dobry, temperaturę panującą w celach jako odpowiednią.

Więźniowie, z którymi przeprowadzono rozmowy, w większości ocenili warunki bytowe w celach jako dobre. Zgłaszane uwagi dotyczyły braku ciepłej wody, niewłaściwej wentylacji w kąciakach sanitarnych oraz faktu umieszczenia w oknach blend, co, według rozmówców, w sposób znaczny ogranicza dopływ światła.

Według wyjaśnień dyrektora jednostki, blendy zostały umieszczone w oknach ze względu na fakt częstego porozumiewania się osadzonych z osobami z zewnątrz. Dodatkowo za ich umieszczeniem przemawiały skargi, zgłaszane przez mieszkańców sąsiadujących z jednostką budynków, dotyczące zakłócania spokoju przez osoby, które, w celu nielegalnego skontaktowania się z pozbawionymi wolności, spędzały czas pod murami aresztu. W ocenie wizytujących blendy, wykonane z tworzywa przepuszczającego światło, nie wpływają w sposób znaczny na jego dopływ, a oświetlenie sztuczne należy ocenić jako wystarczające.

Cela zabezpieczająca wyposażona została zgodnie z obowiązującymi przepisami. W ciągu ostatnich 2 lat odnotowano cztery przypadki umieszczenia w niej osadzonych.

Stan techniczny łaźni nie wzbudził zastrzeżeń wizytujących. Skazani kąpią się raz w tygodniu, za wyjątkiem osób pracujących, które mogą kąpać się codziennie.

Wizytujący ocenili ten stan rzeczy pozytywnie, gdyż w myśl pkt 19.4 Europejskich Reguł Więziennych „udostępnia się odpowiednie pomieszczenia, tak aby każdy więzień mógł wykąpać się lub wziąć prysznic w temperaturze stosownej do klimatu, jeśli możliwe codziennie, lecz przynajmniej dwa razy w tygodniu (lub w razie potrzeby częściej) w interesie ogólnej higieny”. Zastrzeżenia wzbudził natomiast fakt braku świadomości osadzonych zatrudnionych w zakresie możliwości częstszego korzystania przez nich z łaźni.

W sali widzeń usytuowano kantynę. Ceny oferowanych artykułów spożywczych, środków higienicznych oraz papierosów i tytoniu nie odbiegają w sposób znaczny od cen w sklepach poza terenem aresztu. Po uzyskaniu zgody dyrektora, osadzeni mogą zamawiać towary z zewnątrz.

Osadzeni mają możliwość korzystania z pól spacerowych – wyodrębniono 5, ich stan należy ocenić jako dobry. W trakcie rozmów z osadzonymi, odnotowano pojedyncze uwagi dotyczące wielkości wspomnianych pól.

Kuchnia działa w systemie HACCP. Urządzenia kuchenne są w większości nowe. Posiłki przygotowywane są w stalowych kotłach. W dniu wizytacji, kuchnia przygotowywała posiłki według wskazań 14 rodzajów diet (13 lekkostrawnych i 1 cukrzycowa). Próbkę jedzenia przechowywane są przez 72 godziny.

Wizytujący dokonali oglądu obieralni ziemniaków, sali wstępnej obróbki mięsa, pomieszczenia do przechowywania chleba, zmywalni – stan żadnego z wymienionych pomieszczeń nie wzbudził zastrzeżeń.

Zdania rozmówców na temat wyżywienia oferowanego przez zakład były podzielone, jednak większość określiła posiłki jako dobre. Odnotowano również nieliczne głosy, iż posiłki są niesmaczne i mało zróżnicowane.

4. Traktowanie osadzonych przez personel jednostki.

Komitet Zapobiegania Torturom w jedenastym Raporcie Generalnym [CPT/Inf (2001)16] zawarł następujące stanowisko: „prawdziwy profesjonalizm personelu więziennego wymaga, aby ludzie ci byli w stanie obchodzić się z więźniami w sposób przyzwoity i humanitarny, jednocześnie zwracając uwagę na kwestię bezpieczeństwa i właściwego porządku. Pod tym względem, kierownictwo więzienia powinno zachęcać

personel do budowania rozsądnego poczucia zaufania i oczekiwań, iż więźniowie zachowują się właściwie. Budowa konstruktywnych i pozytywnych relacji pomiędzy personelem a więźniami nie tylko zmniejsza ryzyko maltretowania lecz także udoskonala kontrolę i bezpieczeństwo, co z kolei sprawia, iż praca personelu więziennego staje się bardziej satysfakcjonująca”. Zdaniem Krajowego Mechanizmu Prewencji, mając na uwadze przeprowadzone rozmowy, relacje pomiędzy osadzonymi a personelem jednostki należy ocenić pozytywnie. Osadzeni w większości ocenili traktowanie przez funkcjonariuszy Służby Więziennej jako dobre. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż osoby przebywające wcześniej w innych jednostkach penitencjarnych, w zdecydowanej większości wskazywały, iż na terenie wizytowanego Aresztu, relacje pomiędzy osadzonymi a funkcjonariuszami są lepsze niż w jednostkach, w których przebywali wcześniej.

Zgodnie z uzyskanymi w trakcie rozmów informacji, funkcjonariusze zwracają się do osadzonych w sposób nie naruszający ich godności, z użyciem zwrotu „pan”. Nie odnotowano, aby funkcjonariusze traktowali osadzonych w sposób wulgarny, jak również nie zgłoszono przypadków prowokacyjnego traktowania.

Osadzeni w większości dobrze ocenili pracę wychowawców, określając ich jako kompetentnych i chętnych do pomocy. Odnotowano jedynie pojedyncze głosy, według których wychowawcy traktują osadzonych zbywająco i niechętnie przychylają się do składanych przez osadzonych wniosków.

5. Prawo do informacji.

Po przybyciu do jednostki, osadzeni są informowani o ich prawach i obowiązkach, otrzymują również informacje dotyczące zachowań chroniących ich bezpieczeństwo osobiste.

Kodeksy i inne akty prawne dostępne są w bibliotece oraz u wychowawców. Na ścianach oddziałów wywieszono adresy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Każdy z rozmówców potwierdził, iż w jego celi znajduje się tekst porządku wewnętrznego.

Osadzeni, z którymi przeprowadzono rozmowy poinformowali, iż w momencie przybycia do aresztu otrzymali podstawowe informacje dotyczące ich praw

i obowiązków oraz zachowań chroniących bezpieczeństwo na terenie jednostki.

6. Prawo do ochrony zdrowia.

W Areszcie Śledczym w Mysłowicach zatrudniono 6 lekarzy, w wymiarze: 1/2, 4/10, 4/10, 4/10, 4/10 i 3/10 etatu. Dwóch lekarzy dodatkowo świadczy usługi w ramach kontraktu. Specjalności to: internista, neurolog, psychiatra, chirurg, medycyna pracy. Zatrudniono również 3 lekarzy średniego personelu medycznego.

W dziale służby zdrowia znajduje się gabinet lekarski, gabinet zabiegowy, stomatologiczny, poczekalnia, pokój socjalny. Kartę praw pacjenta umieszczono w poczekalni. Izbę chorych utworzono w dwóch czteroosobowych celach – ich stan techniczny nie wzbudził zastrzeżeń.

W wyposażeniu ambulatorium znajduje się m.in. aparat EKG, sprzęt do mierzenia ciśnienia. Daty ważności leków, dostarczanych przez aptekę w Bytomiu, są na bieżąco weryfikowane przez personel medyczny.

Gabinet stomatologiczny wyposażony jest w nowoczesny sprzęt. Stomatolog praktykuje między innymi leczenie kanałowe pełne, wykonuje również protezy.

Pomimo faktu, iż większość rozmówców oceniło opiekę medyczną jako dobrą, odnotowano głosy świadczące o zbywającym traktowaniu przez lekarza, przejawiającym się w traktowaniu osadzonych jako symulantów oraz przepisywaniu tego samego zestawu leków na różne dolegliwości. Nie stwierdzono natomiast negatywnych uwag dotyczących opieki dentystycznej.

7. Praca penitencjarna.

W dziale penitencjarnym Zakładu zatrudnionych jest 13 funkcjonariuszy.

W 2010 r. realizowano między innymi następujące programy resocjalizacyjno – korekcyjne oraz resocjalizacyjno – edukacyjne:

- program resocjalizacyjny o charakterze pomocy psychologicznej z zakresu zażywania i uzależnienia od alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych pod tytułem „Pułapki życia”, z wykorzystaniem elementów arteterapii;
- program dotyczący działań profilaktycznych wobec osadzonych z tendencjami

do zachowań autoagresywnych i suicydalnych;

- program korekcyjno – edukacyjny dla osób, które zostały skazane za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji „paragraf na drodze”;
- program resocjalizacji sprzyjający przygotowaniu do readaptacji społecznej „Moje nowe miejsce zamieszkania – Areszt Śledczy/Zakład Karny”, dotyczący poznania oraz zrozumienia aspektów prawnych wynikających z pobytu w jednostce penitencjarnej;
- program zajęć prewencyjno – edukacyjnych dotyczący zagrożeń wynikających ze stosowania sterydów anabolicznych.

W jednostce prowadzone są cotygodniowe spotkania w ramach grupy anonimowych alkoholików „Odbicie” – w dniu wizytacji należało do niej 23 osadzonych.

Zgodnie z informacją udzieloną przez dyrektora, w dniu wizytacji, osoby deklarujące przynależność do podkultury więziennej stanowiły ok. 10 % ogólnej liczby osadzonych. Według informacji dyrektora, podkultura traci na znaczeniu, a sami osadzeni, z którymi przeprowadzono rozmowy, za wyjątkiem jednego, nie zgłosili faktu występowania problemów na tym tle. Niemniej jednak wspomniany rozmówca poinformował wizytujących, iż w początkowym okresie osadzenia został umieszczony w jednej celi z osobami grypsującymi, konsekwencją czego było to, iż był przez nich poniżany słownie oraz zmuszany do wykonywania czynności porządkowych. O opisanych okolicznościach zamierzał poinformować funkcjonariuszy, jednakże, zanim to uczynił, został przeniesiony do innej celi.

8. Prawo do pracy.

Osadzeni zatrudniani są przy pracach porządkowych i pomocniczych wykonywanych na rzecz jednostki. W 2010 roku odpłatnie zatrudnionych przy pracach administracyjno – gospodarczych było 112 osadzonych (17 tymczasowo aresztowanych i 95 skazanych).

W przeliczeniu na 1 miesiąc, średnie zatrudnienie odpłatne w 2010 roku wynosiło 49 osób, natomiast nieodpłatne – 28 osób. W dniu wizytacji zatrudnionych było ok. 70 osadzonych.

W 2010 r. Areszt nawiązał współpracę z Urzędem Miasta w Mysłowicach, w ramach której osadzeni są kierowani do prac związanych z odśnieżaniem ulic w ramach akcji „zima”.

„Sprawozdanie z zatrudnienia za rok 2010” wskazuje, jako podstawową barierę hamującą wzrost zatrudnienia, „brak wykształcenia, zawodu, jak również odpowiednich umiejętności” osadzonych. Oprócz tego, duża ilość zarówno tymczasowo aresztowanych, jak i osadzonych, nie jest zainteresowana podjęciem pracy.

Na terenie jednostki organizowane są kursy zawodowe, których celem jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i dostosowanie ich do wymogów rynku pracy, przykładowo: technolog robót wykończeniowych z elementami instalatorstwa, tynkarz z elementami wykończenia wewnątrz, technolog robót wykończeniowych, monter instalacji sanitarnych z elementami technologa robót wykończeniowych.

9. Korespondencja i widzenia.

Wyodrębniono 2 sale widzeń. Widzenia odbywają się przy stolikach, wyodrębniono również 4 kabiny do widzeń, w trakcie których uniemożliwiono bezpośredni kontakt. Nie wyodrębniono sali do widzeń w oddzielnym pomieszczeniu, bez osoby dozorującej.

Umożliwiono dokonywanie zakupów na rzecz osadzonych przez osoby odwiedzające – po złożeniu zamówienia, towary pakowane są przez funkcjonariuszy do worków i wydawane osadzonym.

Osoby, z którymi wizytujący przeprowadzili rozmowy, w większości wyrazili przekonanie, iż ceny w kantynie są zbyt wygórowane.

W trakcie rozmów nie odnotowano natomiast uwag dotyczących niewłaściwego traktowania przez funkcjonariuszy osadzonych ani osób ich odwiedzających w trakcie widzeń.

Poza pojedynczymi przypadkami poinformowania wizytujących o nadmiernym niszczeniu paczek żywnościowych w trakcie kontroli, osadzeni nie zgłaszali uwag w tym zakresie.

Skazani mogą korzystać z aparatów telefonicznych dwa razy w tygodniu oraz w razie pilnej potrzeby, za zgodą wychowawcy. Według uzyskanych informacji,

w stosunku do tymczasowo aresztowanych obowiązuje całkowity zakaz rozmów telefonicznych, w tym także rozmów z obrońcami lub pełnomocnikami. Należy w tym miejscu przypomnieć, iż zgodnie z art. 215 § 1 kodeksu karnego wykonawczego tymczasowo aresztowany ma prawo do porozumiewania się z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem albo radcą prawnym podczas nieobecności innych osób oraz korespondencyjnie. Wbrew dosłownemu brzmieniu art. 215 k.k.w., przepis ten przyznaje tymczasowo aresztowanemu prawo kontaktowania się z wymienionymi osobami również telefonicznie bądź przy wykorzystaniu innych dostępnych mu technicznych środków przekazywania informacji. Wyjaśnić należy, że korespondencją, w rozumieniu art.8 ust.1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 1950 r. są różne sposoby komunikowania się, w tym także rozmowa telefoniczna (zob. Zbigniew Hołda w: Kodeks karny wykonawczy-Komentarz, Arche Gdańsk 2007 r.). Zakaz korzystania z aparatu telefonicznego oraz innych środków łączności przewodowej i bezprzewodowej, wynikający z treści art. 217c k.k.w. nie ma zatem zastosowania do kontaktów aresztowanego z osobami, o których mowa w treści art. 215 § 1 K.k.w. Przedstawione stanowisko zostało podzielone w piśmie Ministra Sprawiedliwości, skierowanym do Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 28 czerwca 2010 r.

Warto dodać, że Europejski Komitet do Spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu podczas czwartej okresowej wizyty w Polsce w 2009 r. zakwestionował stan prawny w zakresie całkowitego zakazu prowadzenia rozmów telefonicznych przez osoby tymczasowo aresztowane. Ponadto, całkowity zakaz prowadzenia rozmów telefonicznych przez osoby tymczasowo aresztowane stoi w sprzeczności z regułami: 95.3, 98.2 i 99, zawartymi w Rekomendacji Rec (2006)2 Komitetu Ministrów do państw członkowskich Rady Europy w sprawie Europejskich Reguł Więziennych.

10. Posługi religijne.

Posługę religijną dla osadzonych katolików sprawuje zatrudniony kapelan. W niedzielę i święta, w kaplicy, odbywa się msza święta, w której uczestniczy przeciętnie ok. 25 osadzonych. Osadzeni mają także możliwość korzystania

z indywidualnej posługi religijnej i spowiedzi.

Na terenie aresztu organizowane są również spotkania ze Świadcami Jehowy, przedstawicielami Kościoła Zielonoświątkowców oraz przedstawicielami Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego.

11. Oddziaływania kulturalno – oświatowe.

Świetlicę wyposażono w odbiornik TV oraz konsole Play Station wraz z grami. Wyodrębniono również miejsce, w którym osadzeni mogą przejrzeć bieżącą prasę.

Spośród działających na terenie jednostki kół zainteresowań wymienić należy: koło literackie, dyskusyjny klub filmowy, koło elektroniczne, koło plastyczne.

Na terenie aresztu funkcjonuje radiowęzeł. Emitowane są programy radiowe, transmisje z imprez sportowych, powieści w wersji audio, audycje własne, konkursy, audycje dotyczące kwestii uzależnień, informacje bieżące, lekcje języków obcych.

W 2010 roku osadzeni wzięli udział w ogólnopolskim Festiwalu Sztuk Wizualnych ArtBoom 2010, akcji „Sprzątanie Świata”, konkursie plastycznym „Oddaj krew – daj życie”, konkursie plastycznym „Rzuć palenie”. Spośród licznych konkursów, organizowanych na terenie aresztu, wymienić należy między innymi: konkurs zoologiczny, konkurs „Geografia Świata”, konkurs religijny, konkurs „Zagadki lotnicze”, konkurs „Historia sportu”, konkursy historyczne, konkurs mitologiczny, konkurs „Zagadki morskie”.

W bibliotece, z której korzysta ok. 50 % osadzonych, znajduje się ok. 8500 woluminów. Aktualne kodeksy dostępne są w formie wydruku komputerowego z programu prawniczego. W czytelnicy osadzeni mogą również przeglądać prasę (prasa codzienna i tygodniki).

Osadzeni nie mają dostępu do orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. Uwagi Rzecznika Praw Obywatelskich, skierowane do Trybunału Konstytucyjnego w piśmie z dnia 6 sierpnia 2010 r., dotyczące eliminacji z zakresu pracy penitencjarnej upowszechniania rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego w sprawach, które bezpośrednio dotyczą osadzonych lub skazanych, zostały podzielone w dniu 11 sierpnia 2010 r. przez Szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego (sygn. pisma S-073-14/10). Uznając za słuszne

stanowisko Rzecznika w tej sprawie, Szef Biura Trybunału Konstytucyjnego stwierdził, że żadne względy nie powinny ograniczać przedsięwzięć na rzecz popularyzacji prawa oraz edukacji obywatelskiej w sprawach publicznych. W ocenie przedstawicieli Mechanizmu, informowanie o orzecznictwie wskazanych wyżej Trybunałów, mogłoby odbywać się za pomocą audycji emitowanej w radiowęźle. W tym celu właściwym byłoby podjęcie współpracy działu prawnego jednostki z wychowawcą działu penitencjarnego ds. kulturalno-oświatowych.

W ramach zajęć sportowych, osadzeni mogą korzystać z dobrze wyposażonej siłowni. Każdy z osadzonych może ćwiczyć raz w tygodniu lub częściej, po uzyskaniu zgody wychowawcy.

Odnotowano, iż w odczuciu większości osadzonych, na terenie aresztu oferta zajęć kulturalno – oświatowych jest bardzo uboga, nie wykraczająca poza możliwość korzystania ze świetlicy i siłowni.

14. Wnioski i zalecenia.

Czynności przeprowadzone przez Krajowy Mechanizm Prewencji pozwoliły uznać, że w Areszcie Śledczym w Mysłowicach osadzeni mają zapewnione dobre warunki bytowe. Zdaniem wizytujących, właściwe traktowanie osadzonych przez funkcjonariuszy przyczynia się do wytworzenia odpowiedniej atmosfery w jednostce oraz uniknięcia ewentualnych sytuacji konfliktowych.

W wyniku czynności przeprowadzonych podczas wizytacji zapobiegawczej w Areszcie Śledczym w Mysłowicach, mając na uwadze właściwą realizację standardów międzynarodowych i aktów prawa krajowego, Krajowy Mechanizm Prewencji rekomenduje:

- dalsze kontynuowanie prac remontowych na terenie jednostki;
- podjęcie działań, mających na celu dokładne poinformowanie osadzonych na temat działalności kulturalno – oświatowej prowadzonej na terenie jednostki,
- dokładne poinformowanie osadzonych zatrudnionych o zasadach korzystania z łaźni;

- uwzględnienie w porządku wewnętrznym jednostki możliwości prowadzenia rozmów telefonicznych przez tymczasowo aresztowanych z obrońcą lub pełnomocnikiem;

- podjęcie działań mających na celu zapewnienie osadzonemu dostępu do orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.